

Külön figyelmet szentelt beszédeiben a németek sajátos problémáinak. A tudomány embereihez szólva sajnálatos, de meghaladott múltnak nyilvánította azt a korszakot, amikor az egyház védekező álláspontot foglalt el a természet-tudományokkal szemben, és ez kölcsönös elidegenedésre vezetett. Hit és tudomány nem áll ellentmondásban; a vallásos embernek ne legyen a tudománnyal szemben kisebbségi érzete, a tudomány pedig lássa be, hogy önmagában, a hit nélkül nem képes megtalálni az emberi élet értelmét. — Erkölcsi téren erőteljesen védelmébe vette a családot, és élesztgette a szociális lelkiismeretet. Rámutatott a világ szenvedőivel való szolidaritás kötelességére, a jóléti társadalom veszélyeire. De elismerő és bátorító szavakat is talált arra a szerepre, amelyet a német nemzet „a szeretet civilizációja” építésében betölthet.

Nem hiányoztak a bensőséges ima pillanatai sem, amiben a Szentatyát a nagy nyilvánosság cseppet sem zavarta: Kölnben Nagy Szent Albert és Kolping Adolf sírjánál, Münchenben a nagy Mária-szobornál, Altöttingben a kegykép előtt és a szent portás testvér, Parzhami Konrád cellájában éjszakázva.

„Akik csak a látogatással járó kiadások meglátásáig jutottak, előtte sokat beszéltek, — utána nem volt ez főtéma. A nagy többségnek többet adott, mint „érdekességet”. Sok szónál többet mondták számomra a képernyőn látható arcok, „ellopott” pillanatok” — írja egy tévénező. A statisztika szerint 11 millió ember követte így a pápa útját, s közülük 88 % pozitív benyomást kapott. Természetes viselkedése, kedvessége nagy hatást tett a kissé merevebb németekre. Igen kedvező benyomást keltett jó német kiejtése, meggondolt, nyomatékos beszéde is. Külön hálával fogadták felhívását a nov. 3-án elrabolt 11 éves Cornelia Becker érdekében; sajnos a kislány akkor már — mint utóbb kiderült — halott volt.

Mindent összevéve: a pápa vonzó egyénisége ismét „csatát nyert” Németországban. Egyénisége? De hiszen ez mindenestül felolvad szolgálatában! Találónan írja valaki: „A Szentanya nem népszerűséget keres, nem az utazás maga vonzza. Száz százalékosan átadja magát, erejét, egészségét, minden percét Krisztusnak és az ő ügyének. Ezt a mamutprogramot, ezt a túlfeszített, de amellett semmi idegességet, kapkodást vagy bizonytalanságot nem mutató munkatempót csakis egy magasabb, egy szent cél érdekében lehet kibírni.” Hogy azonban látogatása — amelyet ő maga „történelmi jelentőségűnek” tart — a lelkekben és a német társadalomban tartós gyümölcsöket hozzon, ahhoz mindannyiunk imájára van továbbra is szükség.

S. M.

SZÍNÉRŐL SZÍNRE

Az utóbbi évtizedekben az ember „végső dolgairól” szóló egész tanítást újonnan kellett átgondolni. Ezért mondhatta tréfásan egy teológus: „Menny és pokol átalakítás miatt zárva.”

Arra a kérdésre: tulajdonképpen mi történik a halál pillanatában, szinte egyidejűleg kísérelt meg felelni több teológus: A halál pillanatában nyílik lehetőség az egész ember első teljes személyi cselekvésére. Azaz: amikor a lélek elhagyja a testet, hirtelen ráébred tiszta szellemi mivoltára, és minden megvilágosodik benne. Egy pillanat alatt megért mindent, amit a teremtetett szellem megérthet. Egész életét egységbe foglalva maga előtt látja, fölfedezi benne Krisztus hívását, és vezetését. Ott áll a világ egésze előtt, és látja, hogyan világlik fel benne a feltámadott Krisztus mint a világ végső titka. — A halálban az ember teljesen szabaddá, teljesen „tudóvá” válik, és képes meghozni végleges döntését. Ez a döntés életének legvilágosabb találkozása Krisztussal. És a halálban meghozott döntés mindenkorra érvényes marad, hiszen teljes lényét adta bele. Így fog élni most már mindörökké.

Önkéntelenül eszünkbe jut a halál ősi szimbóluma: a születés képe. Születéskor a gyermek mondhatni erőszakosan elhagyni kényszerül a zárt anyaölt, védelmező otthonát. Ugyanakkor megnyílik számára egy egészen új másik világ: a fény, a színek, a jelentések, a részvét, a szeretet világa. — Amikor Krisztus meghalt a kereszten és a szűk sírkamrába fektették, akkor született meg a feltámadt Krisztus. Ha egy ember meghal, akkor — a mindenható Isten akaratára szerint — megszületik a feltámadt ember.

A független és szabad, örök időkre szóló döntés a legszeretőbb Arc színe előtt történik, amelynek égen-földön nincs párja: az örök Isten szeretete előtt.

Különítélet

„Az Atya nem ítél senkit sem, hanem az ítéletet egészen a Fiúra bízta” (Jn 5,22). Az örökkévaló Krisztus, a Koszmos középpontja előtt álló embernek csak két lehetősége van: igent vagy nemet mondhat Neki. Az igennel megmenti, a nemmel elítéli saját magát.

Tehát senkit sem azért ítélnék el, mert a véletlen úgy akarta, — mert az illető szerencsétlenség következtében hirtelen halállal halt meg, — mert földi életében sohasem ismerte föl helyesen Istent, — mert olyan családba született bele, ahol nem kapott szeretetet, és így Isten lényegét sem érthette meg, — mert szembe fordult Istennel, akiben csak a Törvény istenét látta, — mert az emberek félreismerték, kiközösítették, s ezért mindenki ellen, Isten ellen is fellázadt.

Ebből nagy horderejű következmények folynak:

- 1) Senki sem üdvözülni azért, mert jámbor szülei voltak,
 - mert nyárspolgári előítéletei megóvták a rossz elkövetésétől, holott szívesen megtette volna,
 - mert szerencséjére olyan földrészen nőtt fel, ahol még lehet valamit hallani Krisztusról, jóllehet emberek milliárdjai, köztük talán nálánál jobbak, nélkülözik ezt az esélyt,
 - mert történetesen vonzó jelenség volt, és így megtapasztalta, mit jelent, ha az embert szeretik, következésképpen nem esett nehezére Isten szeretetében sem hinni.

Aki másképpen gondolkodik, az nem tudja, mit jelent az üdvösség, az örök-re szóló „megistenülés“.

2) Minden ember számára lehetőség nyílik, hogy legalább egyszer találkozzék a feltámadott Krisztussal, és személyesen megismerje őt. Meglesz rá a módjuk

- a pogányoknak is, azok milliárdjainak, akik még sohasem hallottak Krisztusról,
- a pogánnyá vált keresztényeknek is, akiknek talán olyan unalmas és a valóságtól idegen Istent hirdettünk, hogy sohasem tudták megszeretni,
- azoknak az embereknek is, akik vallási és erkölcsi téren egyszerűen kisgyerekek maradtak, bár sikeresen tájékozódnak a mai élet bonyolult szövedékében,
- azoknak is, akik gyűlölik az Istent,
- a gyengeelméjűeknek, a fejlődésben elmaradottaknak is, akik sohasem jutottak értelmes hitre,
- a meg nem született vagy keresztség nélkül meghalt gyermekeknek is,
- és végül nekünk magunknak is, akik túlságosan gyengék vagyunk a jó megtételére, akiknek szíve olyan hideg és üres tud maradni.

Eszerint az elmélet szerint mindenkinek lehetséges a Krisztussal való teljes, személyes találkozásban üdvösségre jutnia.

3) Mindnyájunknak éberem kell maradnunk. Mert ki vagy mi biztosít bennünket, hogy helyesen fogunk dönteni a halálban? A döntés kimenetele tőlünk függ. És Krisztushoz térésünk őszinteségének nincs más mércéje, mint a mai, a mostani megtérés. A jelenben kell elkezdenünk azt, ami a jövőben szeretnénk lenni. Életünk sok kis részletdöntésével kell előkészülnünk az utolsó nagy döntésre.

Az élet: begyakorlás az ítéletbe. Saját magunkat kell törvény elé állítanunk. Ennek az elővételezett döntésnek mindennemű halogatása élethazugság. Nem élhetünk csak úgy gondtalanul, mindent a végső döntésre hagyva. Ki kezkesedik arról, hogy a végnél még megfordíthatjuk egész életünk irányát? A kezesség csak mi magunk vagyunk. Tőlünk, csakis tőlünk függ, hogy az örök Krisztus előtt elítéljük vagy megmentjük-e magunkat. De életünknek ezt a legszabadabb, legvégső döntését meg kell tanulnunk – itt és ma. Mert az örök isteni Bíró előtt magunk fogjuk kimondani ítéletünket.

A tisztítótűz

Nem kell-e akkor a tisztítótűz minden groteszk elképzelésével felhagynunk, – mintha valami óriási kínzókamra lenne, panaszkodó, jajgató teremtményekkel?

Isten gondolatai egészen más nagyságrendűek. Nem gondolhatnánk-e el a tisztítótűzet mint pillanatnyi folyamatot? végső tisztulásunk pillanatát?

Ha az ember az örökkévaló Krisztus elé lép, akkor Isten végtelen Szeretete előtt találja magát. És ugye már az emberi szeretet is égethet, elégethet, kiégethet belőlünk sok mindent? – Isten végtelen szeretete rátekint az előtte álló emberre. Pillantása behatol létének legbensejébe, rejtett lényegébe. A találkozás Istennel Krisztus tűztekinetében egyfelől szeretetre való képességünk legmagasabb beteljesedése, másfelől viszont a legkeservesebb kín is. Eszerint a tisztító tűz a Krisztus szeretetének tűzén való áthatolást jelentené. Azt mondjuk: a tekintet ölni képes – és ha Krisztus szeretetének tűztekinete esik az emberre?

Isten iránti szeretetünk még mintegy el van temetve bennünk: ránehezednek önzésünk rétegei, lerakódásai, bűneink maradványai. Tisztára kell égetni. Mindaddig, míg minden réteg eltűnt, és feltör az emberben a tiszta, tökéletes Isten-szeretet. Minél keményebbek, súlyosabbak ezek a lerakódások, annál fájdalmasabb az áttörés Krisztus felé.

Tisztulásra szükség van. Minden embernél. És miért ne kellene minden embernek más és más intenzitású tisztulási folyamaton átmennie a halál pillanatában?

Isten gondolatai egészen más nagyságrendűek. Krisztus tűztekinete képes végbevinni örök boldogságunk csodáját.

De ha a tisztító tűzben való tisztulás pillanatnyi folyamat, miért imádkozunk akkor halottainkért? Hiszen imánk ilyenformán elkésik?

Istennél azonban nincs idő. Őbenne minden jelen. Egyidejű az illető halála és a mi imánk. A szeretett személy az ő számára abban a pillanatban hal meg, amikor mi imádkozunk érte. Közbenjárásunk nem jöhet későn, mert Istenben nincs „azelőtt” és „azután”. A halottért mondott segítő imánk mindig a kellő pillanatban érkezik, akkor is, ha évtizedekkel halála után imádkozunk. Az ő ideje mindig egyben a miénk is. Döntése mindig „most” történik, akkor is, ha már rég az örök boldogságban él. Életünk minden pillanatában támogathatjuk életének legnagyobb döntését.

Johannes Rosche († 1979)

PÁRHUZAMOK A FOGYATÉKOSOK 1981-ES NEMZETKÖZI ÉVE ALKALMÁBÓL

1979 a gyermekeké volt: Nemzetközi Gyermekev. 1981 a fogyatékosoké. Az év mottója: „Teljes részvétel és egyenlőség”, azaz a fogyatékosok tényleges egyenjogúságának biztosítása és közösségi életünkbe való bekapcsolása, ill. bekapcsolódása.

E kettős célkitűzés a múlt fő hibáinak kiküszöbölésére ösztökél. Egy rövid számadás hamar fényt vet a gyengékre. Az egyik hiba, hogy a fogyatékosnak vagy joga nem volt, vagy lehetősége, hogy jogát élvezhesse. Természetesnek vettük például, hogy egy tolókkocsi kívülrekedt a középületeken vagy nyilvános járműveken megfelelő lépcsők, felvonó hiányában, esetleg szűk ajtók miatt, feledve, hogy a közszolgáltatások a fogyatékosokat is megilletik. Avagy: ma is igen kevesen gondoljuk meg, milyen jelentőségük